

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік: зі щоденною
виставкою 7 доларів, або 12
рублів; з виставкою двічі
в тижні 5½ долара, або 10
рублів; з виставкою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслановкх псалмів М. Пашкевича

Телефон Редації ч. 1484 — Конто почт. щадниці ч. 98.704.

Виходить у Львові що дня
крім неділі руских свят
о 5½ год. по полудні,
Редація, адміністрація і
експедиція «Руслана» при
ул. Оссолянських ч. 11. партер
(Фронт від ул. Тихої). Експе-
диція місцева в Агенції
Соколовского в ясажі Гавс-
мана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє.—

Реклямації неопечатані є
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Клевета чи гірка правда?

(Дальше).

Признаємо, чого ми зрештою не закидали, що у права партії яко така не прославляла паломництв жадним офіціальним комунікатором. Але стоїмо при тім, що та управа, заховуючи на всьо мовчанку і дозволяючи, аби її партійна преса (головно популярна) прославляла ті паломництва, за ті паломництва відповідає.

«Парламентарні представники партії не розщибались за паломництвами» — каже ш. автор. А п. Марков? Що він не належить до «русского» клубу, чи з сего виходить, що він вже не парламентарний представник партії? Таж п. Марков поважна особа в руссофільській партії. Чи ш. автор гадає, що світ забув вже про обожуване руссофілами сего посла? Судячи по зазивах, покликаках та статях, які п. Марков поміщає часто в «Русским Слові», не можна не признати, що він душею своєї партії.

Ш. автор заперечує дальше голословно, будьто би руссофільський рух попірав пок. Потоцкий, будьто би на сей рух йшли гроші в Росії і вкінці будьто би голоси на зборах селянина Матвієйка за схізмою, а д-ра О. Алексевица за маріявітизмом не були приняті оплесками. Треба справді великої цивільної відваги, аби заперечувати так відомі кождому факти. Про попіране пок. Потоцьким руссофільського руху писали не тільки її рускі, але навіть польскі часописи, про се говорило ся в соймі і в парламенті, про се нема нині двох думок, а ш. автор заперечує сему.. Заперечує також про материяльне спомоганє руссофільського руху Росією. А за чий гроші видає ся «Прикарпатская Русь», а хто дав два міліони на школи і бурси в Галичині? А за чий гроші агітовано при послідних соймових і парламентарних виборах? Коли се неправда, то чому «Галичанин» мовчав, як про се писало ся і говорило ся публично, але аж тепер, як се повторила «Нива», він називає се голословною клеветою?

Про прихильне принятє на зборах голосу за схізмою та маріявітизмом писали також в сї часописи і ніхто сему тоді не заперечив. Писав се також сам «Галичанин» (гл. ч. 208 з р. 1909) А в «Ділі» (ч. 214) ось що читаємо: «М. Й. Матвієйків сказав: Єдина наша віра є восточно-православна (гримкі оплески і оклики «Славно»), о. Наумович прийняв православіє (оклики «Славно»). Оден о. Грицик запротестував та єго протест прийняли збори з обуренєм... Чому «Галичанин» не протестував тоді, як се появилось в «Ділі»? А що внесене п. Алексевица за маріявітизмом прийнято без протесту — сеж загально відомо.

Про бурсу «Народного Дому» подали ми самі конкретні факти, про які знали або з часописей, або від бурсаків. Вже по появі нашої статі написала «Нива» ч. 4 з с. р. ст. 126: «...Звертаємо ся з щирою радою, щоби «Совіт «Народного Дому» між

іншим розглянув докладно збірник лектур, призначений для бурсаків, а за поможений обильно гр. Бобринським, щоби беріг бурсаків від участи в богослуженях в православній церкві та щоби завів якусь конторю над викладами п. Свистуна з історії». (На підставі історичних праць п. Свистуна написав пок. Марков свою схізмофільську історію Унії до «Русского календара». А в «Руслані» ч. 34 в статі «Мобілізація духовних москвичів» читаємо: «...В бурсі «Народного Дому» під покровом о. Костецкого питомці справляють в приваті самого предсідателя і деяких крилошан із св. Юра вечерниці в пам'ять Наумовича, величаючи єго в промовах яко мученика переслідованого пок. кардиналом Сембратовичем». А в ч. 35 (статя: «Оборона духовних москвичів») читаємо: «Правда, що наші москвичі привикли перечити живій правді в очи і так на пр. предсідатель «Народного Дому» о. проф. Костецкий заперечує в «Ниві», мов би то питомці бурси «Народного Дому» св'яткували вечерницями пам'ять апостата Наумовича. Отже і на се є печатні докази в «Галичанині» (!), де були сп саві докладно ті вечерниці в пам'ять Наумовича і схарактеризоване одушевленє питомців...»

Про бучу бурсаків з нагоди папского ювілею писав «Руслан» (ч. 277), «Діло» (ч. 288), «Reichspost» (350), а навіть сам «Галичанин» (277). Вправді управа «Нар. Дому» прислала спростованє до «Галичанина» і «Руслана», але те спростованє лише потвердило піднесені факти («Галичанин» ч. 280, а «Руслан» ч. 282 з року 1908).

Чи ми отже написали клевету на бурсу «Нар. Дому»? Що з огляду на се значать всякі депутачії із скергою на нас до Впреосв. Митрополита, що значать заперечуваня о. Костецкого?

Так само заперечує ш. автор загальною відповідію схізмофільський напрям руссофільської преси. Сей закид зробили ми лише з «нехристияньської ненависти» до сей преси! Ш. автор навіть не бере ся боронити перед сям закидом цілої преси, а говорить лише про «Галичанина».

Добре, най буде лише «Галичанин».

Отже через що, з якої причини, «Пролом» перемінив ся в «Новий Пролом», а відтак в «Червону Русь», «Галицьку Русь», а остаточно в «Галичанина»? Про се можуть кождого поінформувати хочби «Архієпархіяльні Відомости» з дотичних літ. А теперішній «Галичанин», чи також ізза схізмофільської тенденції не повинен був вже з кількох разів змінити своєї назви? Нам годі на сїм місци наводити всіх місць з «Галичанина», де пропагує ся схізму. Ми наведемо тільки дещо, а і се дещо покаже, якими ми є клеветниками.

(Дальше буде).

Я. Л.

Масонська господарка.

(Конець).

Може закине мені хто, що питанє про масонів та про їх господарку у Франції єсть безцільне, бо у нас масонів нема, а їх господарка у Франції нас нічого не обходить. Ошибав би ся однак грубо той, хто би думав, що у нас масонів нема, бо як я уже згадав висше в замітці, що зрадив їх масонський альманах, котрий виказав уже перед кількома літами дві льожі. Однак коли би навіть не було ані одної, то масонські ластівки загостили до нас уже давно.

Від чверть столітя зачали у нас появляти ся письма, що несміло і то непрямо зачали виступати против віри, шарпаючи повагу Пап. Звідси перенесли ся поволи і на наш ґрунт і стали шарпати відтак повагу Владик і духовенства. В тій борбі ставали они щораз смілійшими, щораз брутальнійшими; а коли ані прокураторський олівець не спиняв їх від тої роботи ані суспільність не відзивала ся на грубі напасти зі сторони радикалів і соціялістів, які Бог знає чому витворили ся у нас, хотяй для них нема у нас найменшої основи до єствования, то признаю ся, що хотяй читав я ріжні масонські та соціялістичні часописи, а прецінь не лучало ся мені доглянути, щоби котра заявила з таким цинізмом і так отверто, що бере ся против самої інституції попівства, Церкви і релігії, як се заявив «Громадский Голос» з дня 9. червця 1909 ч. 23. стор. 4. Що у Франції ширено безрелігійність перед революцією, то як раз для того, щоби її ослабити, та позбавити ся тим способом могучого ворога. Ширили безбожність ті, котрі народа не любили і котрим на народі не залежало нічого.

Так приміром Вольтер був розпустником в найширшій значіню сего слова. Розпустник не буде ніколи релігійний, тож і Вольтер ним не був. Розпуста, безрелігійність і амбіція характеризували єго*). А може любив він свій нарід, та для добра народу ширив безбожність? Ні! він не любив свого народу, погорджував ним і називав єго згідним іменем «canaille» (чернь, худоба**). Затроював він тому свій нарід безбожними письмами, хотяй знав, що се народови не вийде на добре, бо єго не любив і знав, що такі письма подобають ся Англіяцям, котрі як раз хотіли знищити Францію, побоюючи ся єї суперництва. Платили они за се грубо, але знали, що оно олатить ся. І справді без добутя меча ослабили они Францію зовсім з підмогою масонерії, закладаючи там одну льожу за другою. Сам Вольтер признає ся, що Генриядя принесла єму великанську суму, а всі гроші походили з Англії. Велика часть з тих грошей походила від короля***).

Тож можна припустити, що усі ті, що сповняють сю геростратівську роботу в євоім народі, ділають під впливом внішнього якогось ворога, що хоче знищити сей нарід.

А тепер ще одно слівце. Коли масонське дневникарство гудить духовенство, на-

зиваючи его ріжними згїрдними призвиска-ми, як клерикальна мафія і т. п., то має в тім свою цїль. Та она і може собі дозволити на такі призвиска, бо она не має читачів сьвящеників; але цікаво лише знати, чому д. М. Л. дозволив собі на такі епітети в „Дїлі“ при нагодї страчення Феррера, коли „Дїло“ має досить значне число сьвящеників передплатників. Чи може він думає, що такі назви не обиджують наших сьвящеників? Коли так, то ошибав ся, бо наші сьвященики не знають лише способу, що такі числа часопис: повинно ся звернути редакції з допискою, чому не приймає ся. Хотїй шукаю за причиною уживаня тих згїрдних імен у нас, то не можу, еї знайти, знайти її можна хиба в несвідомости того, що се пише.

А д. М. П. чиж не толкує на наш язик всякі плюгавства? Нехай оно буде і найдурнійше, аби тільки було против Бога і віри, то вже его належить перетолкувати на наше і затроювати тим ум і волю.

Чиж не досить сих ластівок? Тож saveant consules... бо праця гробарів духа поступила уже далеко наперед.

Іван Литовий.

*) Пор. Le secret de la Franc. Maçonnerie стор. 121.

**) Тамже стор. 119.

***) Тамже стор. 128.

Огляд часописий.

(Голос із провінцій в справі православних загїт в Галичинї).

В останнім випуску „Ниви“ відозвав ся голос із провінцій в справі православних змагань в Галичинї. Справедливо вказує дописник на байдужність нашої суспільности в сїй справі і потребу рішучої заради сему лиху, поки ще час, поки ся пощезє ще вельми не розповсюдилась у нас. Тим то наводимо сей голос і звертаємо на него бачність нашої суспільности, щоби задалегідь забрала ся до відповідної роботи.

„Що унія з рим. кат. Церквою стала ся підмогою нашої Церкви, а в слід за сим скріпила і нашу народність в Галичинї — се загально відомо. Відомо се із двох фактів, які переживавмо: з явних висказів деяких польських політиків, котрим унія стає що раз то острійшою солюю в оці, і з сеї зажертости і нетерпимости російських правлячих кругів і їх експозитури в Галичинї, у котрих унія і українство — то синоніми. —

Осьмілені запевненою безкарністю, русофіли зросли до небувалої, в послїдних літах занепаду, сили. Паломництва до Почаєва, відкритє маски що до тенденції царє- і православних чистотї крови, горячковий рух серед відлону нашої нещасної молодежи, здеморалізованої русофільством — се, правда, консеквенції послїдних подїй і наслідки збільшеної опіки гр. Бобринських, але й в великій мірї вина тих свідомих ціли згадавих політиків.

Якеж становище заняла наша суспільність супроти сего стану річи?

Коли приглянемо ся тайній і явній пропагандї православя і тих платних емісарів-агентів російського правительства і тих, москвофільскою пресою вихованих та загіпнотизованих наших „русских“, — здивує нас пасивність, інерція і певне легковаженє безпеки у нашої суспільности. Таке становище, таке легковаженє найбільшого ворога, бо грозячого і Церкві і народности нашої — се аномалія разяча.

Причиною сего є може й опіка можних сьвіта, а може й та традиція, котра приучила нас думати о „старо-руській“ партії, як о покровительцї руского обряду і Церкви. Та се днес уже легенда!

Справді, застрашаючі факти явної схизмофільскої пропаганди в слові і письмі — навіть з рамени управи партії, повинні уже раз заставити нас заняти ся сею справою, прочистити сю темну атмосферу і поставити границю, поза

котрою чинности і поведенє стають уже явною апостазією — і витягнути з сего неумолимі консеквенції.

Ми дивимо ся на овочі тайної пропаганди в апостазії тисячів американських емігрантів з Лемківщини, овечок царохів-москвофілів, ми дивимо ся на явне нехтованє релігійних практик і богослужень, попіраних горячо католицкою Церквою, ми бачимо, як на наших очах частину нашої молодежи кривлять своїм вихованєм явні пропагатори царє- і православя, ми бачимо, як москвофільська преса оказує вже безсоромно свої симпатії і аспірації православні і то не лише серед інтелігенції, але — що гірше, серед некритичної маси народу — ні, се вже повинно зобовязати нас обдумати і зарядити середники охорони, заки не буде за пізно!

Коли днесь поняте москвофільства нерозлучнє від понята царє- і православя, — а оба ті напрями незвичайно шкідливі нашої Церкві і народови, так усїм, котрим добро Церкви і народу лежить на серци, повинні підняти рішучий протест, не чекаючи, аж православє обхопить широкі маси народу — приміром дорогою пропаганди через Лемків-апостатів, повертаючих до краю, аж повторить ся фарисейська політика деяких кругів, що вкаже на нас знова як небезпечний елемент перед Римом і Віднем, аби нанести новий удар нашої Церкві і нашому народови. Станути в обороні туманених мас народу, поборювати рішучо пресу пропагуючу православє, не полишити без надзору москвофільських бурс, факти пособлюваня москвофільству через духовенство різко пятнувати, тайні апостатичні аспірації безцеремонно демаскувати — се задачі нашої суспільности, се вимоги на часі.

Може оно і викличе реакцію москвофільскої преси, може й поспілять ся як з рога обильности клевети, доноси і інші середники, якими розбурхана пристрасть і зла воля тільки розпоряджає, може се викличе й болючий заколот і хвилево ослабить наші сили, та се не повинно здержати нас від оборонної акції, як не повинна здержати нас й опіка чужих кругів для наших русофілів. Чим скорше підійме ся рішучий протест, тим лґчше ся для нашої Церкви та для нашого народного організму.

о. Гн.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Христ. суспільнє сторонництво, на котрого розпад так числили німецькі і жидівські ліберали, радикали і соціялісти, переводить посеред себе згідно організацію по втраї свого провідника д ра Люеґера. Головою христ. суспільників вибрано одногосно кн. Альойзія Ліхтенштайна. Бурмістром Відня буде вибраний другий віцебурмістр др. Порцер, котрий остане ще на тім становищі 2 роки, а др. Вайскірхнер заявив, що колиб опісля населенє покликало его на се становище, то він се прийме, щоби дальше вести діло Люеґера. Заразом заявив, що христ. сусп. сторонництво буде вистерегало ся череміни на якусь спеціально заводово партію. Бачність сторонництва буде звернена не тільки на міські справи, але й на промисл і на тих, що працюють фізично і умово. Любов до німецького народу, до котрого належимо, не здержить нас від справедливости супроти інших народностей. Хочемо остати справдешнім, людювим сторонництвом, опертим на відвічних християнських підвалинах, котрі находять у всіх чесних трудювників кріпку підпору. Найважнійшою і найблизшою задачею організації сторонництва у Відні і в коронних краях є розвиток на широких підвалинах людювих верств з узглядненєм місцевих відносин. Сю промову принято оплесками і ухвалено в відповідними доповненнями випечатати яко відозву до виборців.

Угорський сойм буде 22. с. м. розвязаний престольною промовою, котру відчитав архієпископ Йосиф на замку в Будимі.

Заграниця.

Після донесень з Царгорода ініціатива до подорожи болгарского короля тамже мала вийти

від него самого. Порта відповіла, що его відвідини будуть прийняті з найбільшим вдоволенєм, а король буде в Царгороді сердечно повитаний. Тапін ватає радісно сю подїю, бо она причинить ся значно до скріпленя турецко-болгарских відносин і буде зпорукою для удержаня мира на Балканї; попри те одначе сумнівав ся сей дневник, чи ся подорож принесе для Болгарії які матеріальні користи і вважає її вислідом подорожі короля Фердинанда до Петербурга.

В своїх відносинах до Туреччини держить ся Болгарія двоюкою тактики: з одной стороны явно запевняє її о своїх миролюбивих замірах, з другої стороны бажає позискати для себе заграницю, вказуючи на нібито кроваві переслідуваня Болгарів в Македонї, загрозили Туреччинї війною, щоби приневолити її до словненя своїх офіційальних домагань. Они дотикають знесеня закона о розбійничих бандах, управильненя границї в душі болгарских бажань, утвореня синоду при болгарским екзархатї в Царгороді, продовженє дотеперішого, для Болгарії так корисного торговельного договору, управильненя питаня про магометанських переселенців і т. д.

Крім сих офіційальних домагань не залишила Болгарія ніколи гадки про позисканє Македонї. І хоч міністер Малїнов все заперечує вістям, начеб то Болгарія потайки попірала македонські заходи, мимо сего всі Болгари від малого до старого думають лише про прилуку трех македонських віляєтів, а теперішний демократичний кабинет, якого становище є дуже крухе, приневолений співчуті з тими забіганками і попірати їх після змоги, щоби міг удержати ся при державній кермі супроти атаків опозиції. Одначе з огляду на се, що Туреччина є і буде найліпшим ринком збуту для болгарских продуктів, повинна Болгарія дбати про як найліпші відносини до Туреччини.

Йосиф Гродский.

Положенє боснійских Русинів.

(Дальше).

Оповідали менї, що колись то одного разу у великодну пятницю приїхав на Каменицю о. Андрей, щоби людям посьвятити паски, бо на сам Великдень мав бути в Прияворі. Газдинї, як звісно, попринесли усе те, що мали найкращого; та одна другої соромила ся відкрити свою кобілку, в якій лежали мізерні босняцкі паски. І коли пригадали собі сьвяченє пасок в Галичинї, то усї розплакали ся якби малі діти: бо сї їх паски не були подібні до колишніх галицьких пасок, а радше подобали на якісь мізерні плячки з послїдної муки...

Та хотїй які бідні наші босняцкі Русини, то таки і они мають в себе дещось, чого можваб їм позавидувати: є в них менше партій, як у нас. Там нема ані радикалів, що то так „сердечно“ нашим народом опікують ся, ані соціялістів, що хотять мати усе на рівні: вони і без того рівні; вони всі не мають нічого та бють радикально бриндю... За се доходить денекуди як прим. на Девятин, „Русское Слово“, яке звичайно уїдає на руский наїрд. А люди не мають иншої часописи та думають, що то всьо правда, що там в нїй написано. Про се свідчить найкраще се, що прим. до мене з Босні недавно писали, з чого виймаю ось сї слова: „Ми бажаємо сьвященика цілим серцем, але сохрани нас Боже від українчика!“

З того листу порозумїв я зараз, що там певно читають „Русское Слово“. І так воно справді є...

Они бїдаки там тільки злого начитали ся про українских сьвящеників, що уявляють собі їх як чортів з рогами. Вони не знають, бідні, що „істинно-руських“ сьвящеників чьсляют у нас на десятки, а українских, що є правдивими слугами Церкви і народу — на тисячі! Але що більше: навіть у них був один з Українців: вони були йому дуже раді і гостили його як найсердечнійше. Не знають бідні, що він і до днесь не перестав ними займатися, та помагав їм всякими способами.

Колиж з обожателів „Русского Слова“ ніхто там іще не був, то й певно ніхто з них на нуж-

ду не поїде. Та і не без того, щоби й наші москвфїли не мали деякої відомости про тих бідних людей, котрим той свій дар посилають.

По моему най там і іде і „Русское Слово“, та лише нехай несе народови науку і правду, а не кервию.

От таку то нужду материяльну і моральну терплять наші безталанні переселенці в Босні. Та на тім ще не кінець їх мукам: вони до того всього ще день і ніч дрожать о своє власне житє, хоч як і воно нужденне. Про се нехай свідчить отся правдива пригода, яка лучила ся два літа тому на двох наших кольонїях.

(Дальше буде).

Державна рада.

На засіданню посол. палати дня 15. марця, вї второк президент прикликав до порядку п. Реннера (соц.) за слова в его останній промові про відносини цїсарского дому.

Відтак в дальшій розправі над предлогодом про італ. виділ правничий п. Вастиван (нім. люд.) протитив ся заснованю сего видїлу в Триєсті, бо став би огнищем ірреденти.

П. Зайц (соц.) заявив ся за утворенем італ. видїлу в Триєсті, бо се скріпило би приятні взаємини між Австрією і Італїєю.

Міністер просвіти гр. Штірґк промовляв за утворенем італ. правн. видїлу і скорою полагадою предлоги, бо тим винагороджено би Італїйцям заподїяну втрату.

П. Гостінчар (слов. кат.) не противить ся італ. видїлові, але домагає ся словінського університету в Люблянї. Одначе не згоджує ся на заснованє італ. видїлу прав. в Триєсті, окруженім словінським населенєм.

П. Прокеш (чеськ. соц.) є за заснованем італ. видїлу в Триєсті а противний заснованю у Відні і домагає ся другого чеського університету (в Берні).

П. Велїч (чеськ. хлїбор.) промовляв за заснованем руского університету у Львові, словінського в Люблянї і чеського в Берні, бо сила податкова чеського народу оправдує се домаганє.

П. Бугатто (ітл. кат.) виступав проти виводів Вастивана і просив о скору полагадоу предлоги.

П. Сокол (чеськ. соц.) зазначив, що правительство внесло сю предлогу а огляду на заграп. політику.

П. Дртїна (чеськ. реалїст) приписує внесенє сеї предлоги партійній політиці правительства. Через заснованє італ. видїлу у Відні сталоб се місто справдешним осередком держави і витворилаб ся основа до вдоволеня культурним потребам інших народностей у Відні. Промовляє за утворенем словінського університету в Триєсті побїч італїйского, бо утворенє італїйского у Відні булб лише переходове.

П. Странский (нім. рад.) заявляє, що его сторонництво буде голосувати проти всякого неїмецького університету.

По виборі генеральних бесїдників розправу перервано а приступлено до безконечної розправи над наглим внесенєм про зелїзн. нещастє в Угерску.

Слїдуюче засїданє сегодня в середу 16-го марця.

Просимо відхобити передплату.

Новинки

— Календар. В четвер: руско-кат.: Герасима; римо-кат.: Гертруди. — В четвер: руско-кат.: 7 бол. Пр. Дїви М.; римо-кат.: Конона.

— Земельний Банк Гіпотечний. Дня 28. лютого с. р. відбудо ся друге звичайне засїданє Надзираючої Ради Земельного Банку Гіпотечного, спілки акційної у Львові, під проводом президента д-ра Теофіла Дембицкого та в присутности п. к. комісаря правительственного п. к. радника Попеля. На тім засїданю прийнято до відомарезарєстрованє банку (з нем 24. сїчня с. р.) і звіт дирекції про чинности приготівні до отвореня Банку, та порїшено типи листів застав

них і установлено основи, на яких буде удїлювати ся гіпотечні позички. З окрема усталено стопу процентову листів заставних на 4½%, а речинці платности купонів на 1. сїчня і 1. липня кожного року. Листи заставні будуть пяти категорій, а то: серія I а по 100 К, II а 200 К, III а 1.000 К, IV а 2.000 К, V а 10.000 К — так, що і менше заможні будуть могли пупїлярно льокувати свої ошадности в тих листах (від 100 К). Акції і листи заставні виготовляють ся у Відні. Орнаментаки (підруки) в нашім народнім стилю. Акції мають дату 1. марця 1910., то є, по правосильности зарєстрованя банку, а виплату дивіденди від акцій усталено на день 1. мая по замкненю кожного року адміністраційного; перший рік адміністраційний замкне ся 31. грудня 1911.

Гіпотечні позички буде удїляти ся в 4½% листах заставних, за котрі Банк буде позичаючому виплачувати готівкою (о 1% низше курсу). Позички буде удїляти Банк на ледвижимости так домінікальні як — передовсім — рустикальні (селянські) і міські реальности, до половини дійсної вартости. Позички на доми може банк удїляти лиш тоді, коли доми муровані і огнетривало криті. Позички удїляють ся на сплату амортизаційними ратами на час до 50 літ при грунтах, а на 10—40 літ при домах (залежно від рода і стану будови), так щоби позичаючі могли їх слачувати як найменшими ратами. Довжникови вільно кожного часу сплатити цілу позичку або часть її без огляду на то, на кілько літ розложена сплата, а то за 6 місячним виповїдженєм (зглядно заплаотою процентів за тих 6 місяців). Стопа процентова гіпотечних позичок буде 4½% на рік від ста, а додаток на кошти адміністрації у висоті ½% піврічно, котрий буде вчислений до рат. Дирекція влдасть близші поученя про услїя позичок. Перші позички гіпотечні будуть удїлені в цвітні с. р. Від 1. цвітня с. р. буде можна поміщувати в Банку готівку на вкладки, то є на рахунок біжучий (conto corrente). Стопу процентову установить дирекція, і буде вона виносити на разі 4½%.

На тім засїданю запали також постанови дотично діловодства Банку і его отвореня, котре наступить у цвітні сего року. Урядженє бюр Банку в домі Тов. „Дністер“ у Львові при ул. Підвале ч. 7. I. поверх вже на укінченю

— Українці в Тобольщині в Березові готують ся до Шевченкового вечера. Серед засланців в Березові є тільки один свїдомий Українець і за его саме приводом в сїй справі ідуть. Українок не тільки свїдомих, але і несвїдомих там нема. Українських книжок також обмалї і то більша частиня їх виписана на власні кошти згаданого свїдомого Українця. Иноді і за гроші не допросиш ся вислати книжку, як трапило ся напр., з Історією України Аркаса. До першого сїчня с. р. доходила туди часопись „Рада“. Тепер вже і її нема, бо виписати її за що. А за останні часи там почали більше цікавити ся українською книжкою і обручені Українці і євреї. За таких обставин важко уладжувати Шевченковий вечер. А до того ще ані співців, ані музиків потрібних там нема. Довело ся розшукувати потрібних людей по всіх селах безрезівського повіту і просити всіх, хто тільки може допомогти чимсь справі, приїхати в Березів. Таким чином і назбирав ся маленький хор і оркестра (майдолїни, балалайки, гитари) виключно з засланців. Справа йде дуже мляво, бо для хору й оркестри нема нот, а до того ще й не всі і тямлять в них і дехто навіть мови українських пісень не розуміє. Учать ся поки що з голосу. Прибуток з вечера піде на памятник Т. Шевченкови. (За „Радою“).

— Галицький банк промисловий, над якого заложенєм йшла в сойми така горяча дискусія, розвіяв ся, бо віденське дол. австр. Есконтное товариство не згодило ся на особу дорогого директора. До спілки, як звїсно, мав приступити князь Андрей Любомірський з групою капіталїстів, яка мала подбати о два мільони корон вкладового капіталу (на загальну суму 10 міль.). За те кн. Любомірський ставив далеко ідучі застереженя. На директора банку виглядів кн. Люб. п. Вольського, директора зелїзного картелю в Москві і на онодішнім засїданю у Відні подав условини, під якими п. Вольський прийме директору банку. П. Вольський жагадав не більше, як: 60.000 К річної платні найменше 20.000 К річної тантїєми, 10.000 К на представництво і одноразово 15.000 К на перенесенє з Москви до Львова. На випадок если би зірвано з ним контракт перед трема роками, то має дістати 80.000 К відшкодованя, а по трех літах 50.000 К відправи. Очеvidно, що директор Есконтного тов-а, Красня, не згодив ся на ті великі вимоги директора, бо новий банк промисловий з основним капіталом 10 міль. корон, не може мати так грубо платного директора. З сего скористав кн. Любомірський і вицїфав ся з участі в заложеню банку зі своїми 2 міль. кор. На засїданю, на яким був також кр. маршалок гр. Вадець, стверджено в протоколї се розбите переговорів. Тепер питає, як уложать ся справи заложєня того банку, Або тепер кн. Любомірський дасть 5 мільонів закла-

догового капіталу і буде мати директором п. Вольського, або Есконтное тов-о дасть 5 мільонів (за себе 3 а за кн. Люб 2), а крім того позичить кравчому видїлові 5 мільонів і допоможе тим чином до отвореня банку. Коли би було прийшло до згоди, то банк був би вїйшов в житє ще в сїй половинї року.

— Тов-о „Народна Гостинница“ у Львові, що так гарно розвиває ся з року на рік, постановило розширити свою діяльність і отворило свою філію в звїсній лічничо-купівельній місцевости Трускавци коло Дрогобича.

— Замордовані Індіанцями. Доносять з бразилїйского стану Амазонас, що п'ятьох робітників (австрійских підданих), які працювали при зелїзници-Мадейра-Маморе-Райльвай, вибрало ся в половині грудня на прогульку човном по ріці Майєц. Вечером, коли почало смеркати, прибили до берега, привязали човен і висївши шукали відповідного місця, щоб переночувати. Нараз напали на них укриті Індіанци і всіх на місци поубивали. Назвиска їх поки що невідомі.

— Крадіж з громадської каси. Доносять нам, що з громад. каси в Любичи-князі, равского повіта, украдено 2.600 К готівки, зложеної з продажи лісу. Заряджено судове слїдство.

— Литовці а Грунвальд. З нагоди грунвальского обходу Поляків, Литовці, яких вїсько брало також участь в битві під Грунвальдом, задумують опровести сей квілей тим способом, що заложать „Литовский банк земельний“, який має парцелувати поміж Литовців польську більшу власність на Литві.

— Величезний страйк машинїстів заповїдає ся в Америці. Має застрайкувати около 25 тисяч зелїзничих машинїстів на всіх шляхах від Шікаго по Тихий океан.

— Справленє похибки. У вчерашнім числі на 4 стор. в I. стовпи в 30. стрічці з гори згубила ся підчас печати нуля, так що замість „400“ вічевиків студентів вийшло лише 40.

— Переписка Реданції. Хлопцям з „Дїла“.

Є їх аж сімох — се на байка,
А статей нема, лише лайка,
На більше їх не стати,
Не дивуй же ся, брате.

Оповідки.

— З Тов-а „Руска Бєсїда“ у Львові. Звичайні загальні збори Тов-а „Руска Бєсїда“ відбудуть ся дня 19. марця 1910 точно о год. 7. вечером з таким порядком дєвним: 1) Відчитанє протоколу з послїдних зборів. 2) Звіт уступаючого Видїлу. 3) Вибір нового Видїлу. 4) Внесенє членів. — О численну участь Вп. П. Членів просить — Видїл. (3—3)

— Для Всєч. Духовенства! Наша церковна тортовля „Достава“ спровадила на сей сезон нові і добірні товари: темні фєлонові матерії (фіолетні, багрянні і чорні) на шїст і величаві свїтлі на великденє, — всякого рода плащениці, фігури Христові в гробі і по воскресеню, та ріжні металеві і різбарські утвари. Постаралась о добрих різбарів для виготовленя божих гробів і о маларів для виконаня образів. Просимо Всєч. Духовенство, щоби у власнім інтересі поспїшило таки зараз з замовленями, бо в послїднім часі могло би при натовпї зголошенє деякого лучшого товару не стати, або викінченє замовленє не вийшло би так вдатно, як би ми бажали. Наші склади у Львові ул. Руска 20, в Станїславові ул. Смольна 1. — Дирекція „Достави“.

— Іменованя і перенесеня. Красвий суд виспий іменовув д-ра медицини і філософії Брон. Сабата, лікаря у Львові судовим знатоком до розслїдів лучами Рентгена і ушкодженє електрикою. — Перенесені: комісар будівництва при зелїзницях Лев Буркер зі Львова до Бережан і асистенти: Ст. Рибицький із Сколя до Дєлятина а Ів. Бучковский з Дєлятина до Тернополя.

Посмертні оповїстки.

О. Леонтий Шефер, галицький декан і парох в Болшеві, упокоїв ся дня 14. с. м. в 67. році житя, а в 41. р. свьященства. В. е. п.!

Письмо з Бразилїї.

Надіслано нам до оповїченя отсе письмо, котре поміщуємо в нашім дєвнику, бо оно подає цікавий образ житя і бїдованя наших переселенців в Бразилїї і праці свьященників для добра їх.

До Високоповажаних членів Братств Апо-

стольства Молитви, Конгрегацій Марійської, св. Василя, св. Онуфрія!

Найдорозші Братя і Сестри в Христі!

Було се одної суботи перед першою недією, як вернув я пізно вечер з обідаки місячної по кольоніях. Не був я в дома довгий час, а їдучи думав я про справи різні наших емігрантів і не сподівався, що за лист чекає на мене в Прудентополіс. Війшовши в хату, побачив я на столі почту, а з поміж часописий, що прийшли до нас з рідного краю, взрів я пакет довгої форми. По адресі пізнав я письмо Впр. о. Мартинюка, думав я, що забуте дещо в Галичині пересилають мені в Бразилію. Отворив я і зрозумів, що се желане від Братств мені переслани в день св. Рафаїла. Ваші шляхотні, добрі, зичливі серця зробили мені сими желе- нями таку радість, що мимохіть зайшло мені око слезою на вид сего дару, дорожого від золота, срібла, дорогих каменів. В ріднім краю я ніколи не відчував так глибоко такого дня, як тут, бо знав, що се шлють мені люди добрі, щирі, привязані до Божих річий, до Церкви нашої і до наших Отців, а шлють ті желаня особі, що нема єї між ними і не близько, але в далеку, далеко, дику, поганьську Бразилію виїхала.

Спаси Біг Вам щире, сердечне, дороге Братя і Сестри за прислани єї желаня. Дякую Всім разом і кождому і кождій з осіб. Будьте добрими і зичливими, ростіть в житю побожнім не літ кілька, але через ціле житє, щоб в добрім видержати до смерти. Єще раз щире Спаси Біг.

Тепер дещо я Вам скажу з мого житя в Бразилії. В „Місіонарю“ буде що місяць хоть кілька слів про житє наше і емігрантів тут в Бразилії, тільки терпеливости. Памятати треба на се, що заки прийде відповідь на Ваш лист від мене — то требає з півтретя місяця. Єсли лист Ваш мене не застане в дома, то можете чекати і три, чотири місяці. Тут ми нераз їдемо на 3 неділі з дома або і на місяць і менше, залежить від обставин, як довго і пощо треба задержатись по кольоніях. Ми доїхали щасливо до Прудентополіс і зачали працю, а праця тут, Дорогі Братя і Сестри, тяженька, тяженька. Питайте ся о. Мартинюка, они Вам розкажуть докладно, бо бачили своїми очима і самі пізнали, що чекає того тут, хто ревно по Божому працювати хоче на бразилійській, поганьській землі. В самім Прудентополіс, місточку, Русинів є до- сить, а прийде неділя, сьвята, їдуть люди як на відпуст. Апостольство до Серця Христового роз- виває ся хорошо. Я стараюсь все бути в дома в першу неділю, щоби відбути збори з ревни- телями і ревнительками. Сходять ся тоді ревни- телі з дальших кольоній, щоби почути, як мають заховуватись по кольоніях між дикими Брази- ліянами. На збори послідні явилось 65 ре- внителів, а то ще не всі. Церков наша велика, але не така як Ваша, бо годі дістати таких рі- чий тут, як Ви маєте. Посилка і цю коштує 3, 4 рази більше, як сама річ пр. фелон або чаша, але дасть Бог, поволи, поволи прикрасимо єї після можности. В неділю перед Різдвом відбу- ло ся посвяченє сих річий, які о. Ігумен Шкир- пан привезли з Європи. Тішать ся люди, що мають красні річи, а вже радости не було гра- ниць, коли на Йордан вийшла процесія над по- тік, Бразиліяни дивувались, цмокали на вид кра- сних хоругв, патериць, хреста, а наші люди Богу дякували, що тепер не будуть встидатись. У нас тепер літо горяче. На саме Різдво я не був в дома, бо їдив на одну кольонію а та- ка була спека, що годі було видержати. В тіню було 36 степенів, на Йордан не менше пекло сонце, але люди вже звикли, тільки мені стало спершу дивно; поволи, поволи навикну до всього.

Що до мого побиту, то я вже як Бразиліюх — за сей короткий час я вже звик до всякої біди, яку треба терпіти кождому на сій землі. До одного годі звикнути т. є. до гадюк страш- них а є їх тьма тьменна, неабі які, але такі що побачиш єї то втікай. Бачив я на одній ко- льонії вже забиту гадюку, довготи 3 метрів а груба два рази як дручок від хорухви. Суть тут такі мухи, що вкусивши чоковика впускають тям самим зародок хробаків а та біда множить ся в тілі чоловіка. Отворять ся з сего рана то трясє як просо і годі витрясти. Блохи робять рани на тілі — і бачив я малі діти, що вже їм відгиввали пальці від тих бліх. Впрочім в Бра- зилії добре, праці над сили — але Господь, як мене запровадив, то дасть ласку свою. Ще не одно треба перетерпіти, та деж знайдете землю, деб була розкіш всегдашна. Тут та біда пока- зуєсь вкюди, бо се край пог.ньский. Бразиліяни ніби католики, але ще гірш поганів. Сяєе Бра- зилійчик в своїй кучі і дивить ся на кукурудзу як дозріває — а поповіть, знова слідять очима, котру би тепаг виломити і зторощити. О Бозі, о річах Божих понятя не має. Я їдучи по кольо- ніях вступаю до їх хат, говорю з ними, даю об- разці і так треба пояснювати, що образець пред- ставляє — навіть образок Ісуса Хр., его Мате- ри Божої треба пояснювати, бо не знають бідни.

Наші люди от як люди — сїють, збирають а сего літа мають урожаї добрі, в деяких кольо- ній панує голод, люди їли вже траву — миши, все зїли. Хліба їм не бракує, тільки одного — Церкви, сьвященика. На 50.000 людей є нас всего 5 Отців, даємо раду, що можемо, але з ча- сом ті сили упадуть, если не буде помочи.

Вас Дорогі Братя і Сестри прошу о одно: Жертвуйте одно св. Причастие всі за мене (маю випросити собі ласку одну у Серця Ісуса) — тай за наших Отців, що ревно працюють, і за нарид ваш, що осів ся на сій землі, щоби Богу відда- вав честь і Бога любив. Пращаю Вас Дорогі Братства — дякую ще раз за желанє. Молїть ся за нас а і я і ми всі будемо просити Бога, щоб Ваші душі ставались чистійшими з дня на день, щоб росла у Вас єще більша любов Ісуса, а за зичливість Вашу і вдячне серце най пла- тить Вам сторицею і на сїм і другим сьвітї. Ли- сти і картки, прислани мені в день Різдва і Но- вого року, дістав я. Спаси Біг. Помолїть ся, а часом напишіть.

Ваш щиролюбивий і зичливий Вам

о. Рафаїл Криницький Ч. св. В. В.

Prudentopolis, 30. 1. 1910.

Р. С. Всім а всім, що прислали мені желя- на на Різдваїні сьвята і новий рік, щиро дякую. Як позволить час, то напишу — завтра т. є. 2 П. їду знов на 2 неділі на кольонії.

Телеграми

з дня 16. марця.

Білгород. На вчерашній радї міністрів ухва- лено програму подорожи короля Петра до Петер- бурга. Король виїде в неділю 20. с. м. окремим поїздом через Будапешт, Богумин до Петербурга.

Білгород. Один з дневників доносить з ро- сийского жерела, що цар Микола в товаристві мін. заграничних справ Ізвольского відвідає не- бавком Балкан і загоєть до Царгорода, Софії і Білгорода.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 31. марця 1910.

Найгарнійша сензація.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне. В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Др. Богдан Барвіньский:

Зїзд галицкого князя Данила з угорским ко- лєм Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Історично- критична аналіза. Львів 1901. 16° ст. 18. — Ціна 50 сот.

Прешбурський зїзд в справі спадщини по Бабенбергах. (Причинок до історії великого ав- стрийского безкоролїва). Львів 1903. 8° ст. 27. — Ціна 30 с.

Жигимонт Кейстутувич, великий князь Литов- ско-русский. Історична монографія. Жовква 1905. 8° ст. XIV+170. -- Ціна 2 К.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodub- ski. Львів 1906. 8° ст. 28. — Ціна 50 с.

Bogurodzicza dzewiczka a історичні висновки д ра Щурата. (В інтересі історичної правди). Львів 1906. мала 8° ст. 41. — Ціна 20 с.

Історичні причинки. Розвідки, замітки і ма- теріяли до історії України-Руси. І. Жовква 1908 мал. 8° ст. 170. — Ціна 2 К.

Історичний розвиток імени українсько-русского народу. Львів, мал. 8° ст. 41. Ціна 40 с.

Pieczęcie książąt halicko-włodzimierskich z pierwszej pol. XIV. w. Краків 1909. мал. 8° ст. 22. Ціна 40 с.

Pieczęcie bojarów halicko-włodzimierskich z pierw. połowy XIV. w. — вел. 8° ст. 4. Львів. Ціна 5 сот.

Дістати можна в книгарні Наук. Тов. ім Шевченка у Львові, Ринок 10.

Образи Шевченка, Хмельницького, Ко- тляревского, Ли- сенка від 6—200 К. Фігурки з гіпсу а 80 с і 1:20 К Краватки, гerdани, сорочки, фартушки, шапки сокільські і козацькі, альбоми, перфуми, спінки. брошки і шпильки з гербом, тутки і паперці різного рода поручають. — Склади „Сокільского Базару“ у Львові, Стрию і Станіславові.

B. HERDER FERLAG, WIEN I, WOLLZEILE 33:

— Der Sozialismus. Eine Untersuchung seiner Grundlagen und seiner Durchführbarkeit. M. 3'60; geb. in Leinw. M., 4'30. (K. 4'32, geb. im Leinw. K 5'16).

— Egger Augustinus. Der Klerus und die Alkoholfrage. Auflage 4. K —48.

— Ehrle Franz, S. J., Beiträge zur Geschichte und Reform der Armenpflege. K 2'16.

— Meyer Theodor, S. J., Die christlichethischen Socialprinzipien und die Arbeiterfrage. 4. Aufl. K 1'56.

— Lehmkuhl Augustin, S. J., Arbeitsverlag und Streik. 4. Aufl. K —72.

— Lehmkuhl Augustin, S. J., Die soziale Not und der kirchliche Einfluss. 4. Auflage K —96.

— Das Privateigentum als soziale Institution. 2. Aufl. K 2'16.

— Cathrein Viktor, S. J., Die Frauenfrage. 3. Aufl. K 2'88. geb. in Leinw. K 3'48.

— Das Paradies der Sozialdemokratie, so wie es wirklich sein würde. Nach sozialdemokratischen Schriften für alle besonnenen Arbeiter dargestellt. 6. Aufl. K —24.

Телефон 788. — Конто щадниці поштової 25.261.

Товариство взаїмних обезпечєнь

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20. (власний дїм).

приймає обезпечєня будинків, збіжа і знарядів господарских, від шкід огне- вих під корисними услїями,

числить умірковані премії за обез- печєня,

ліквідує шкоди безпроводочно по по- жарі,

уділяє обезпечєним членам з річної надвижки звороти.

За рік 1909 припадає на користь чле- нів зворот 10%.

Поліси „Дністра“ приймає при позич- ках Банк краєвий у Львові і в Чер- нівцях, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадниця і інші каси ощадности.

Через „Дністер“ можна асекуровати ся на житє в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові. Інформації до обез- печєнь уділяють агенції „Дністра“.

Зголшєня письменних господарів о агенцію приймають ся тільки з таких громад, де єще не робить инший агент „Дністра“.

Фонди „Дністра“ 31/12 1909 вносять: Фонд резервовий і резерва премій К 2,146.977 —; инші фонди К 594.647 —; разом К 2,781.624 —

Канцелярії Товариства отворені для сторін від год. 8—2.

Ол. Барвіньский, Історичний огляд заснован- Народного Дому у Львові (на основі жерел). — Ціна 80 сотиків.

Ол. Барвіньский, З останних десятиліть XIX віку. — Ціна 40 сот.

W sprawie uniwersytetu lwowskiego list Edw. Gniewosza, szefa sekcijnego minister- stwa wyznań i ośw. do Alexandra Barwińskiego — Ціна 10 сот.

Гомерово Одиссея, переклад Ніщиньского- Байди). Ч. I і II. — Ціна 4 К 40 с.

Метаморфози Овідія, переклад Сердешного — Ціна 1 К.

Григорій С. Сковорода. — Ціна 30 с.

Кониський, Непримирена. — 40 с.

Куліш, Дов Жуан Байрова. — 40 с.

Антін Головатий, Уманця. — 30 с.

Шевченко, Наймицька, повість. — 80 с.

Княгиня 30 с.

Проф. Ратміров, повість Морд-вця. — 40 с.

Оржешко, Великий, новеля. — 50 с.

Йов, переспів П. Ратая. — 1 К.

Можна дістати через адміністрацію „Ру- слана“ або в книгарні Н. Товариства ім. Шев- ченка.